

Το Μυστήριο του Οικουμενικού Θρόνου Ο Θρόνος των Θρόνων ως καθέδρα της Ορθοδοξίας

- **Η διακονία και το βίωμα του μαρτυρικού και καθγιασμένου «Πρώτου Θρόνου» της Ορθοδοξίας από τους Οικουμενικού Πατριάρχες και τους φαναριώτες κληρικούς είναι Σταυρός και Ανάσταση**
- **Οι δάφνες και οι πικροδάφνες είναι τα σύμβολα του Σταυρού και της Αναστάσεως του «Πύρινου Θρόνου» της Πρωτοθρόνου Κωνσταντουπολίτιδος Εκκλησίας στο χθες και στο σήμερα και έως της συντελείας των αιώνων**

Η Θεία Λειτουργία στο πάνσεπτο πατριαρχικό ναό του Αγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου του Τροπαιοφόρου έχει τελειώσει και η ατμόσφαιρα παραμένει ακόμη πεπληρωμένη από το μοσχολίβανο και το μελισσοκέρι που ευωδιάζουν και ανυψώνουν τον ευλαβή προσκυνητή. Το ζωγόνο φως του ήλιου μέσα από τα χαρακτηριστικά μικρά παράθυρα που βρίσκονται υπεράνω της κόγχης του Ιερού Βήματος λούζει το κεντρικό κλίτος του ναού και ενώνεται με το φως το οποίο ακόμη αντιστέκεται στο χρόνο μέσα στην κανδήλα που ως «ακοίμητη κουστωδία» φρουρεί τον μαρτυρικό Οικουμενικό Πατριαρχικό θρόνο, ο οποίος «ίσταται εν σιωπή» ως σύμβολο αιώνιο της Αποστολικότητας, της Οικουμενικότητας και της Αρχidiaκονίας της Μητρός Αγίας Μεγάλης του Χριστού Κωνσταντινουπολίτιδος Εκκλησίας στην Ορθόδοξη Εκκλησία και στον άνθρωπο κάθε εποχής.

Ο Οικουμενικός θρόνος είναι «Πύρινος Θρόνος» και το «μέγα μυστήριο» που υποστασιοποιεί και ενσαρκώνει, είναι ο σταυρός και η Ανάστασή του, οι δάφνες και πικροδάφνες του μέσα στον χωροχρόνο του ιστορικού γίνεσθαι οι οποίες αποκαλύπτουν το μυστήριο του «τάφου και της ζωής», της υπομονής και απαντοχής, της πίστεως, ελπίδος και αγάπης του, που ως «οντολογικά συνώνυμα» της υπάρξεως, του μαρτυρίου και της μαρτυρίας του, γαλουχούν την υφ' ήλιον Ορθοδοξία και τον κόσμο άπαντα.

Το μυστήριο του Οικουμενικού Θρόνου είναι το «μυστήριο της ευσεβείας» που ως «μέλι και γάλα» τρέφει τους ανθρώπους κάθε εποχής και υπερβαίνοντας τις επικίνδυνες στροφές και περιπέτειες των καιρών επιβιώνει ως «αεί ζώσα» και αγήραστη υπαρξιακή αλήθεια και οντολογική πρόταση ζωής για την εν Χριστώ μεταμόρφωση του ανθρώπου και του κόσμου. Τα «Ιερά και αγιοπνευματικά στίγματα του μαρτυρίου» και όχι οι υλικοί πολύτιμοι λίθοι είναι η «τιμή και το κλέος» του Θρόνου, ο οποίος μέσα από την «εκκωφαντική σιωπή» του ενσαρκώνει την «εν Χριστώ άκρα ταπείνωσή» του, το άφθητο και άφθαρτο μεγαλείο του.

Οι «Ηγούμενοι του Θρόνου» είναι οι Πατριάρχες του ευσεβούς και φιλοχρίστου Ρωμαϊκού Γένους που ίστανται ως «ακοίμητοι φρουροί» φέροντες τον «μέλανα χιτώνα» στην αδιάκοπη χρυσή αλυσίδα Αγίων, Μαρτύρων, Θεοφόρων Πατέρων και Ομολογητών της αμωμήτου Ορθοδοξίας. Η ακοίμητη κανδήλα έμπροσθεν του Πατριαρχικού Θρόνου φαίνει τα πρόσωπα των «Ηγουμένων Πατριαρχών» και εκείνοι φλέγονται από το «ακοίμητο φως» της, «ουδέ κατ' ελάχιστον κινούντες από του ιερού χρέους τους» και παραδίδοντας την Πατριαρχική μαρτυρική ράβδο της πρωθαρχειρωσύνης τους σε αδιάκοπη διαδοχή στους επιγενομένους «κηδεμόνες της Ιεράς Παρακαταθήκης της των πενήτων Μεγάλης Κωνσταντινουπολίτιδος Εκκλησίας». Οι Ηγούμενοι του Οικουμενικού Θρόνου είναι οντολογικά ταυτισμένοι και συνυφασμένοι με την «πρωτόθρονη καθέδρα» της Ορθοδοξίας καθώς ενσαρκώνουν τον της Κωνσταντινουπόλεως Πρώτο και Μέγα Θρόνο των Πανορθόδοξων, και ο Οικουμενικός Θρόνος ζει με την «αδιάλειπτη χοροστασία τους».

Πόσο γλαφυρά και ενήδονα ο φιλόμουσος υμνητής του θρόνου, Μητροπολίτης Πέργης κ. Ευάγγελος (Γαλάνης) σε ένα όντως θεόπνευστο ποίημά του, υπό τον τίτλο: «Ο Θρόνος», θεολογεί και ιστορεί ποιητικώς το «μυστήριο του Οικουμενικού Θρόνου» γράφοντας: «Πλάσμα του Λόγου και της Χάριτος και λίκνο των αγιοπατερικών πνευμάτων χοροστασίες μυστικές διαιωνίζει τοξεύοντας στην καρτερούμενη ανάσταση και στου Θεού το μέγα έλεος στο φάσμα της συντελείας των αιώνων (α΄ στροφή).

Καθέδρα με πνοή αγίας δόξης ιστορημένη κι από ωμόφορα αναστημάτων πρωταυγινής μυστικής θεωρίας λάμπει στις αγέραστης θυσίας την πυρίπνοη κι αΐδια διαδρομή μέσα στους κόλπους της Μεγάλης Εκκλησίας (β΄ στροφή).

Στήλη λευκόπτερη πνεύματος θείου απ΄ ανέμους και κύματα γρανιτωμένη με μάργαρους και μαρμαρυγές στις μαρτυρίας της τη λιτανεία πύκνωσε και στους λογισμούς μέσα στην ακλινή χοροστασία (γ΄ στροφή)».

Το «μυστήριο του Οικουμενικού Θρόνου» συντελείται μέσα στο φάσμα του «μυστηρίου του Φαναρίου», που οντολογικά μέχρι και σήμερα είναι και παραμένει πεισματικώς κατάναντι στις δυστροπίες της ιστορίας το «αχειροποίητον κλέος» της θεοτοκοφρουρήτου Βασιλίδος Πόλεως και της Πολίτικης Ρωμοσύνης. Το Φανάριον είναι εν τη ταπεινώσει του μεγαλειώδες και ενσαρκώνει ή μάλλον εγκολπώνει την παραδοξότητα να είναι «μια σπιθαμή γης καθέδρα της Ορθοδοξίας» και «χώρα του Θρόνου». Έρχεται και πάλι να μας διδάξει ο Πέργης Ευάγγελος με το θεόπνευστο απόσταγμα του καρδιακού βιώματός του όσα ο πεπερασμένος ανθρώπινος νους αδυνατεί να κατανοήσει. Γράφει λοιπόν όχι με το μελάνι αλλά με της καρδιάς τον θεοκίνητο κάλαμο: «“Χώρα” και “Θρόνος”. Φανάρι και “Φανάρι”. Το Φανάρι, ο χώρος του Θρόνου, ο εμφανής και απτός. Και το “Φανάρι”, ο κόσμος του Θρόνου, ο νοητός και αναφής. Το πρώτο, ένα χώρημα. Το δεύτερο, μία χώρηση. Μια διείσδυση στο λόγο και στο πνεύμα του. Φανάρι, μία χώρα νοητή. Και “Φανάρι”, μία οικουμένη. Φανάρι χωρίς φαναριώτες. Και “Φανάρι” με πραγματικότητα».

Από του θεού και της ιστορίας η Ρωμοσύνη ετάχθη να είναι ο πολύτιμος στέφανος της δόξης του μαρτυρικού και καθαγιασμένου Οικουμενικού Θρόνου, ο οποίος εγκολπώνει σωστικά επί αιώνες τα τέκνα της πολιτικής Ρωμοσύνης», τους κεκοιμημένους και ζώντες, και μετ΄ αυτών των άλλοτε πλείστων και σήμερα ελαχίστων, πλην όμως ανθεκτικών και ανθισταμένων στις καιρικές περιπέτειες, πορεύεται την χριστομίμητη οδό της μαρτυρίας και του μαρτυρίου. Το μυστήριο του Οικουμενικού Θρόνου είναι συνώνυμο του μυστηρίου της Ρωμοσύνης που ως «Ιερόν Δίδυμο» και ως «αμφίπλευρη εικόνα της σταυρώσεως και της Αναστάσεως» βιώνουν το «μυστήριο της ευσεβείας» αδιαιρέτως, ασυγχύτως, ατρέπτως και αναλλοιώτως, υπό κάτω της σκιάς του ζωοποιού Σταυρού η οποία διαγράφεται επ΄ αυτών όταν το άκτιστο και άδυτο φως της Αναστάσεως πλημμυρίζει τόσο το Φανάρι και τον εκεί ως εν Κιβωτώ φιλασσόμενο Οικουμενικό Θρόνο όσο και τα πρόσωπα των Ρωμιών της Πόλης ανά τους αιώνες στο διάβα του χρόνου.

Δεν αστοχεί λοιπόν ο ανόθευτος Ρωμιός Ιεράρχης, ενσαρκωτής μίας άλλης ζηλευτής εποχής, Μητροπολίτης Πέργης Ευάγγελος, όταν γράφει: «περπατάμε πάνω σ΄ ένα αλλόμορφο σχήμα εναγκαλισμού Ρωμοσύνης και Θρόνου, θρόνου και Ρωμοσύνης. Και πάνω στο σχήμα αυτό γράφουμε το καινούργιο ιστόρημά μας. Έργο αμφίπλεκτο σα μια αμφιπρόσωπη εικόνα. Χωρίς χρονογράφους και νοτάριους. Όπως εκείνο των φαινοπρόσωπων φαναριωτών που ακόμα αγνοούνται. Με γλώσσα και νοοτροπία τίμια. Με προσοχή ευλαβική. Και με προσευχή παννύχια του Γένους. Σ΄ αυτή τη λειτουργική μας κοινοπάθεια, όλοι μέσα στη νοητή μας «χώρα». Με την ίδια εικόνα στο χέρι. Την εικόνα της τιμής. Και καθισμένοι σαν παιδιά στα σκαλιά του Θρόνου».

Ο Οικουμενικός Θρόνος δεν είναι άψυχος αλλά η έμψυχη καθέδρα με τους φαναριώτες ρασοφόρους του, από τον Ηγούμενό του και «Πρώτο» της Ορθοδοξίας μέχρι και τους ελπιδοφόρους Διακόνους της σειράς. Πρόσωπα εγκεντρισμένα οντολογικά στη διακονία του μαρτυρικού Θρόνου και εναρμονισμένα στην μυστηριακή ζωή της Ορθοδοξίας και στην «αεί ζώσα» παράδοσή της. Ποτέ ως θύματα προγονοπληξίας ή άριζα δένδρα μίας εκκοσμικευμένης προοδοπληξίας, αλλά πρωτίστως ως ιερωμένα πρόσωπα που «μπολιάζουν αγιοπνευματικά» το χθες με το σήμερα, υπό το ανύστακτο φως της ακοιμήτου κανδήλας του Θρόνου προκειμένου να διακονείται αδιαλείπτως η Εκκλησία του Χριστού και το ανθρώπινο πρόσωπο. Ο αοίδιμος του Γένους και του Φαναρίου Ιεράρχης, Μητροπολίτης Γέρων Χαλκηδόνος Μελίτων (1913-1989) στην κατά την 30^η Νοεμβρίου του 1970 εμπνευσμένη ομιλία του εντός του πανσέπτου Πατριαρχικού ναού του Αγίου Γεωργίου, επ' ευκαιρία της θρονικής εορτής γράφει χαρακτηριστικά: «...τελούμε σήμερα... επί του θυσιαστηρίου τούτου, το οποίο έπηξε στην επτάλοφο της πόλης Ανδρέας ο των Αποστόλων Πρωτόκλητος και του κορυφαίου αυτάδελφος, την Θεία Λειτουργία εις τιμήν και μνήμην αυτού. Στην αναφορά δε της αναιμάκτου θυσίας αναφέρουμε συγχρόνως το χθες και το σήμερα... Έτσι από αιώνας σε αιώνα και από γενεάς σε γενεά εν τη Μεγάλη ταύτη Εκκλησία τελεσιουργούμε το μυστήριο της πορείας του αδάμαστου αιώνιου διαμέσου του πανδαμάτορος χρόνου προς τον αιώνιο προορισμό. Στο μυστήριο της Εκκλησίας Ιερουργούμε την απολύτρωση του χρόνου και δια μέσου των περιπετειών και των ιδιοτροπιών της ιστορίας υπερβαίνουμε την ιστορική λογική και συνέπεια, συνεπείς στη λογική του Θεού Λόγου, παραδεδομένοι στην περιπέτεια του Θεού και κατακολουθώντας «το παράδοξον της Αποστολικότητας».

Ως Εκκλησία Κωνσταντινουπόλεως, τέτοια πορεία εν στρατεία πορευόμενοι, φροντίζουμε να διακρίνουμε τα σημεία των καιρών και να κατευθύνουμε ανάλογη πορεία, πάντοτε όμως αφορώντας προς το Σημείο του Υιού του Ανθρώπου ή να εξαγοράζουμε τον καιρό, ανατιθέμενοι όμως πάντοτε αυτόν εις τον Κύριον των εσχάτων... πράγματι, σε τελευταία ανάλυση, τι είναι η μνήμη του Αποστόλου Ανδρέου, τι είναι η θρονική αυτή εορτή, όχι μόνο για την Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως, αλλά και εκ της Εκκλησίας αυτής προς τον κόσμο; Είναι μαρτυρία. Μαρτυρία, ότι ο Θεός ζει στην ιστορία και επιζεί της ιστορίας...».

Είναι μεγάλος ο Σταυρός για κάθε φαναριώτη Ρασοφόρο να είναι και να ονομάζεται κληρικός του θρόνου όταν μάλιστα αυτό συνεπάγεται ευθύνη και θυσίες που σε πολλές περιπτώσεις προσλαμβάνουν διαστάσεις αυτοθυσίας. Ο Πατριάρχης και οι κληρικοί του Μεγάλου Μυστηρίου του Γένους και της Ορθοδοξίας ως οι ενσάρκωτες του Οικουμενικού Θρόνου βιώνουν το σταυραναστάσιμο τροπάριο της Μεγάλης Μητρός του Χριστού Εκκλησίας εν αρμονία πίστεως και ασκήσεως. Στο βίωμα τούτο εμβαθύνει ο εμφιλόσοφος Ιεράρχης Πέργης Ευάγγελος γράφοντας: «Το “Φανάρι”, που δε συρρίκνωσε ποτέ τη σκέψη και το στοχασμό, ούτε και την προσευχή μέσα στο χρόνο, είναι σαν ένα μεγάλης γιορτής τροπάριο. Και θα τόλεγα, «ιδιόμελο» τροπάριο. Με το δικό του ρυθμό και το δικό του κάλλος. Όπως και οι χοροβατούντες του και οι «κάλλει ψυχής» ωραίοι του. Οι ρασοφόροι του που συγκροτούν τους ειρμούς της παράδοσης, στη μεγάλη λιτανεία της Ορθοδοξίας. Που κι αυτή αποτελεί την ασίγαστη ωδή του Γένους.

Αυτοί που ψάλλουν αυτή την ωδή από του θρόνου των, γίνονται εύθυμοι και ευγέωργοι. Όπως οι πατριάρχες του Φαναρίου. Το χρόνο τον αντιπαρέρχονται. Με έσωθεν επίγνωση της υψηλότητάς του. με ενθουσιώδη βίωση του θεόπρεπου κλίματος, μέσα στο οποίο προΐστανται «ελέω Θεού».

Ο Οικουμενικός Θρόνος, ως «θεοστήρικτον κέντρον», κατά την προσφυή έκφραση του Μεγάλου Κωνσταντίνου του εξ οικονόμων, και «θεία νεύσει ζωογονούν και συνέχων την υπ’

ουρανόν ορθοδοξίαν», σύμφωνα με τη ρήση του Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου, Αρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, κραταιώνει το πνεύμα της Οικουμενικής Ορθοδοξίας και εισοδεύει την ζωή αυτής «εις αναγέννησιν και νέαν επάνθησιν». Αυτή την εξιδιασμένη αρχιδιακονία και πρωτευθύνη του Οικουμενικού Θρόνου έναντι της ανά την υφήλιο Ορθοδοξίας ευγλώττως επισημαίνει ο αιόδιμος Πριγκηποννήσων Συμεών γράφοντας ότι: «δια μέσου όλων των μεγάλων κατευθύνσεων και υψηλών ευθυνών αυτού, το αιωνόβιον Οικουμενικόν Πατριαρχείον, το Σινά τούτο της Ορθοδοξίας, εις εν και μόνον αποβλέπει, ενός και μόνου στοχάζεται δια μέσου των αιώνων. Να μετουσιώνει την Αποστολικήν Παράδοσιν εις συνείδησιν και την συνείδησιν εις πίστιν και την πίστιν εις πράξιν... Εις το πανίερρον τούτο κέντρον του οποίου την δόξαν αντιλαλούν οι αιώνες, αναζει το παρελθόν, ζωογονείται το παρόν και κυοφορείται το μέλλον της Ορθοδοξίας».

Ο Οικουμενικός Θρόνος «διακονεί και λειτουργεί το μυστήριον της εν Χριστώ ενότητος των πανορθόδοξων». Συνεπώς ούτε «τύφος κοσμικής εξουσίας, ούδέ τάσις προς επέκτασιν της δικαιοδοσίας αυτού επί ζημία των άλλων Ορθοδόξων Εκκλησιών, αλλά το καλώς νοούμενον συμφέρον των απανταχού Αγίων του Θεού Εκκλησιών καθοδηγεί εις τας ενεργείας και την όλην δράσιν αυτού δια μέσου των αιώνων...». Το πρώτιστο και μέγιστο προνόμιο του μαρτυρικού Οικουμενικού Θρόνου είναι η εξ άκρας αγάπης και ευθύνης αρχιδιακονία του υπέρ της ευστάθειας των Αγίων του Θεού Ορθοδόξων Εκκλησιών. Ο δε αιόδιμος Οικουμενικός Πατριάρχης Παΐσιος ο Β΄ αναφερόμενος στην «υπεροχική» πνευματική και κηδεμονική αρχιδιακονία τους σταυραναστάσιμου Οικουμενικού Θρόνου έναντι των λοιπών κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών γράφει: «Η Αγία του Χριστού Μεγάλη Εκκλησία, επιπροσθέτως στα άλλα προνόμιά της έχει και το πρώτιστο προνόμιο της μέριμνας όλων των Εκκλησιών. Τέτοια κοινή φιλόστοργος Μητέρα και Κεφαλή είναι ώστε προνοεί σοφώς και κηδεμονικώς όχι μόνο για τα εγγύς αλλά και για τα πόρρω μέλη και μέρη αυτής. Προς όλους και όλες εφαπλώνει τις μητρικές αγκάλες της και επιχορηγεί αναλόγως τις δωρεές και τις χάριτες, ενώ με διαφορετικούς αντιληπτικούς τρόπους φροντίζει τους πάντες χωρίς να απομακρύνεται ούτε κατ' ελάχιστον εκ των καθηκόντων της ως απρονόητη και ατημέλητη».

Ο Οικουμενικός Θρόνος ο οποίος είναι «ο θρόνος των θρόνων» ή «ο θρόνος εν μέσω των θρόνων», δεν νοείται άνευ της αδελφικής συνυπάρξεως με τους θρόνους των λοιπών κατά τόπους ορθοδόξων Εκκλησιών για την επίτευξη της Πανορθόδοξου Ενότητος. Έτσι η «κηδεμονική πρόνοια και συναντίληψη» του πρώτου θρόνου της Ορθοδοξίας μετουσιώνεται σε «υπεροχική πνευματική αρχιδιακονία» μεταξύ των Ορθοδόξων «ίνα ώσι εν». Γράφει δε χαρακτηριστικά ο αιόδιμος Οικουμενικός Πατριάρχης Χρύσανθος ο Α΄ τα εξής: «Δια τούτο και ο καθ' ημάς Αγιώτατος Πατριαρχικός, Αποστολικός και Οικουμενικός Θρόνος δεν καταγίνεται εις την διάταξιν των οικείων αυτού μόνον και εις την ευστάθειαν των σχετικών αυτώ εκκλησιαστικών πραγμάτων, αλλ' εκτείνει την πρόνοιαν και προς τα συμφέροντα των λοιπών αγιώτατων θρόνων, σκοπόν έχον την κατάρτησιν και την ψυχικήν σωτηρίαν του εν αυτοίς χριστεπωνύμου πληρώματος, χρέος ηγούμενος την ένδειξιν της προνοίας ταύτης πρώτιστον απάντων χρεών και δικαιότατον».

Δηλωτικά της Οικουμενικής και πρωθιεραρχικής ευθύνης και αδιαπτώτου μέριμνας των Οικουμενικών Πατριαρχών υπέρ της Ορθοδόξου Εκκλησίας είναι και η αγωνία, η ανύστακτη μέριμνα και ο άκονος κάματος του αιοδίμου Οικουμενικού Πατριάρχου Ιωακείμ Γ΄ του Μεγαλοπρεπούς για την ευστάθεια των Αγίων Ορθοδόξων Εκκλησιών και την διατήρηση «πάση θυσία» της Πανορθόδοξου Ενότητος, όπως εύγλωττα αποτυπώνονται στο κείμενο του Αναγορευτήριου (ή ενθρονιστήριου) λόγου του, κατά την εν έτει 1901 δευτέρα εκλογή του (1901-1912) στον Οικουμενικό Θρόνο, όπου γράφει: «Μέριμνα δε πάσης σπουδής αξία εστί και η μετά των αγίων του Θεού αυτοκεφάλων Ορθοδόξων Εκκλησιών αδελφική

επικοινωνία και ευαγγελική συναλλαγή, εφ' ώ συντονωτέρα επιβάλλεται τη αγία ταύτη Μητρί η ανασκοπή της κανονικής αλληλεγγύης περί της θεοτεύκτου εν αυτοίς υπουργίας πνεύματι αγίω προς το κοινόν αγαθόν κατά τε το μέρος και το καθόλου, ίνα παύσωσιν αι κατά τόπους λυπηραί συντριβαί, αι αντιπίπτουσαι ταις κανονικαίς συνοδικαίς διατάξεις και τοις ευαγγελικώς δεδογματισμένοις. Η παλαιοτάτη σ' αυτή και αρχαιοτάτη αρχή, η μεταξύ των αγιοτάτων αδελφών Εκκλησιών πυκνή επικοινωνία, ηγουμένης της καθ' ημάς Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, εχούσης εκ παλαιοτάτου το πρεσβείον και την ηγεσίαν, δέον να ανυψωθή ώσπερ αγιώτατον τι λάμβαρρον εν αυτή».

Η υπ' ουρανόν Ορθοδοξία είναι οργανισμός που βιώνει το μυστήριο της ευσεβείας εν Χριστώ και η λειτουργική αρμονική ενότητα των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών δια μέσου των αιώνων συντελείται διά του Οικουμενικού Θρόνου, ο οποίος αποτελεί τον αμετάθετο και ακατάβλητο «εγγυητή της κανονικότητας, ευταξίας και ευσταθείας» των πανορθοδόξων, όπως τούτο προσφυώς επισημαίνει ο αοίδιμος λόγιος Μητροπολίτης Σάρδεων Μάξιμος γράφοντας ότι: «Η Ορθοδοξία είναι ζωή, ως ζωή είναι οργανισμός, ως οργανισμός δε έχει κεφαλή και κέντρο το Οικουμενικό Πατριαρχείο, το οποίο έχει μοχθήσει όσο ουδεμία άλλη Εκκλησία υπέρ της Ορθοδοξίας και αφού υπέμεινε καθαρμούς μεγάλους, καθαγίασε στους αιώνες τη θέση της Μητρός Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας την οποία κατέλαβε και κατέχει. Η θέση και τα δικαιώματα των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών είναι καθορισμένα υπό των ιερών Κανόνων και της ιστορίας υπό των οποίων είναι επίσης καθορισμένη και η πρωτόθρονος μεταξύ αυτών θέση του Οικουμενικού Πατριαρχείου».

Το μυστήριο του Οικουμενικού Θρόνου έγγειται συν τοις άλλοις και στο γεγονός ότι ο μαρτυρικός αυτός θρόνος εδράζεται και σωστικά εγκολπώνεται στην Μητέρα Αγία Μεγάλη του Χριστού Κωνσταντινουπολίτιδα Εκκλησία για την οποία ο ρηξικέλευθος αοίδιμος Οικουμενικός Πατριάρχης Μελέτιος ο Δ' στον ενθρονιστήριο λόγο του (22 Ιανουαρίου 1922) γράφει θεοπνεύστως ότι: «...η Εκκλησία ημών, ως Εκκλησία των Οικουμενικών Συνόδων της αδιαιρέτου Εκκλησίας, των αγνοουσών δογματισμούς από καθέδρας, ως Εκκλησία Μεγάλων Μαρτύρων, ήτις φέρουσα τα στίγματα του Κυρίου, εξακολουθεί ν' αναπληροί τα παθήματα του Χριστού εν τη σαρκί αυτής...».

Ο περίπυστος αυτός θρόνος των Γρηγορίων, των Χρυσοστόμων, των Μιχαήλ, των Γενναδιών και τόσων άλλων αδαμάντινων πολυτίμων πνευματικών λίθων, που συναπαρτίζουν την μαρτυρική χορεία των Οικουμενικών Πατριαρχών, εταυτίσθη οντολογικά με τη Μεγάλη του Χριστού Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως, η οποία επί αιώνες εκράτησε και κρατεί «εν χερσί» την Ιερά δάδα ακηράτου του της Ορθοδοξίας φωτός ως σύμβολο ιερώτατο και αγιώτατο μεταλαμπαδεύοντας την αποκαλυφθείσα από Θεού Ιησού Χριστού Ευαγγελική Αλήθεια διά των αγίων Συνόδων πανταχού της γης, «όπου οι εις Χριστόν πιστεύοντες». Ακόμη δε και όταν δέχεται τραύματα δεν «καταπίπτει υπό των ελκών» συνεχίζοντας αδιαλείπτως ως ιερώτατο και μαρτυρικός καθαγιασμένο «παλλάδιο και θεματοφύλαξ της Ορθοδοξίας» να κηρύττει τον Σταυρό και την Ανάσταση του Κυρίου.

Όλα τα παραπάνω με μοναδική ακρίβεια και πληρότητα διατυπώνει κατά τον ενθρονιστήριο λόγο του (21 Ιανουαρίου 1946) ο αοίδιμος Οικουμενικός Πατριάρχης Μάξιμος ο Ε' (1946-1948), ο οποίος μεταξύ άλλων επιμαρτυρεί ότι η Μητηρ Αγία Μεγάλη του Χριστού Κωνσταντινουπολίτις Εκκλησία «... δεν είναι μία τις των Εκκλησιών, τουτέστιν εκκλησιαστικός οργανισμός, μόνον εν τη ίδια αυτού κανονική περιοχή κινούμενος και ενεργών προς εκπλήρωσιν του θείου σκοπού, ον επιδιώκει πάσα επί μέρους Εκκλησία. Είνε, κατά την παράδοσιν των αιώνων και την κοινήν αναγνώρισιν, η Πρωτόθρονος Εκκλησία, η πρώτη εις τιμήν εν ταις αδελφαίς, αλλά και εις ευθύνην διεκκλησιαστικήν. Είνε η

συνισταμένη των κατά μέρος εκκλησιαστικών δυνάμεων, ο σύνδεσμος, ο και εξωτερικώς συνδέων προς αλλήλας εις αγάπην και ειρήνην τας Εκκλησίας του Χριστού».

Το μυστήριο λοιπόν του Οικουμενικού Θρόνου, τον οποίον εκλείσαν άγιοι αρχιθύτες μυσταγωγοί του πρώτου αναιμάκτου θυσιαστηρίου της Ορθοδοξίας στην του Κωνσταντίνου πόλη έρχεται να μας αποκαλύψει πεπληρωμένα, όχι με την ενήδονη γραφίδα του αλλά με την κατάθεση της βιωματικής φαναριώτικης και πολιτικής εμπειρίας του, ο Μητροπολίτης Πέργης Ευάγγελος: «Ένα θεηγόρο τρίφλογο πυρακτώνει στο Φανάρι την ενδημούσα συνείδησή του. Και την καθιστά βάτο καιόμενη και μη φλεγόμενη. Είναι η φρυκτωδούσα αντίληψη. Η αιωνίζουσα σκέψη. Και η παραδοσιακή επίταση. Άκρως υπεύθυνη για τους φύλακες του χώρου και του χρόνου. Και φυσικά έναντι του κόσμου και του θεσμού. Αποβαίνει «ο εσώτατος λόγος». Κριτής της διακονίας του θρόνου. Μηνυτής των υποχρεώσεών του. Αλλά και συνεργός στις πρωτόβουλες θέσεις του. Πρώτος ενσαρκωτής και εκφραστής όλων αυτών, ο πρωτόβαθρος του Φαναρίου. Ο Οικουμενικός Πατριάρχης».

Υ.Γ. Η εόρτιος μνήμη του Αγίου Αποστόλου Ανδρέου του Πρωτοκλήτου (30 Νοεμβρίου) αποτελεί τη θρονική εορτή του μαρτυρικού και καθαγιασμένου Οικουμενικού Πατριαρχείου. Το δε παρόν επετειακό κείμενο αφιερούται πάνυ ευλαβώς και υϊϊκώς στον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Θεοδωρουπόλεως κ. Γερμανό, την «ενσαρκωμένη» ταπείνωση του Φαναρίου.